

Arrangering av gångtest

Finska Kennelklubbens avelsvetenskapliga kommittén (JTT) 13.12.2016.
Uppdaterad JTT 13.6.2017, 14.5.2018, 11.3.2019, 9.10.2019 och styrelse
19.8.2021. Gäller från 1.1.2022.

Rätt att delta

Gångtestet är en officiell hälsoundersökning hos följande raser (JTT 10/2016):

- Affenpinscher
- Bostonterrier
- Bulldogg
- Griffoner
- Japanese chin
- Pekingese
- King Charles spaniel
- Mops
- Norwich terrier
- Fransk bulldogg
- Shih tzu.

I gångtestet kan delta hundar som är minst 18 månader gamla och som uppfyller kraven i Kennelklubbens identifikationsmärknings- och vaccinationsbestämmelser. Ett test gjort av en hund som är yngre än två år är giltigt i ett år.

I gångtestet får inte delta

- hundar med andningssvårigheter
- hundar vars luftvägar blivit kirurgiskt korrigerade
- sjuka hundar
- en tik mindre än 30 dygn före valpningen eller mindre än 75 dygn efter valpningen

I gångtestet iakttas Kennelklubbens antidopingreglemente samt allmänna bestämmelser om jäv.

Testförfarande

Minst en av Kennelklubben godkänd övervakande veterinär samt en tillräcklig mängd assistenter ska vara närvarande vid testtillfället.

Den övervakande veterinären bestämmer utifrån den inledande undersökningen om hunden kan delta i testet. Veterinären kan också avbryta testet pga. djurskyddsskäl.

Hunden testas alltid på ägarens ansvar.

Resultat från den kliniska undersökningen samt resultat från det egentliga gångtestet antecknas på Kennelklubbens gångtestblankett. Den ifyllda blanketten skickas till Kennelklubben.

Testlokal och omständigheter

Gångtestet ska helst genomföras inomhus. Vädret ska vara klart (ej regn) om testet genomförs utomhus. I testet går man fram och tillbaka på en 30–90 meter lång rak eller L- eller U-formad bana. Platsen ska vara trygg för hunden.

Temperaturen i testlokalen mäts och antecknas på testblanketten. Temperaturen ska vara 15–25 °C.

Väntrummet och rastplatsen för hundar som väntar på sin tur ska vara tillräckligt långt ifrån den plats där testet genomförs.

Det är antingen hundägaren eller en person utsedd av ägaren som går med hunden under testet.

Hunden ska vara i koppel under testets gång.

Hunden ska gå eller trava (inte springa/galoppera). Personen som går med hunden får springa om hundens takt förutsätter det.

Hur testet framskrider

1. Granskning av vaccinationer och ID-märkning innan hunden börjar testet.
2. Klinisk undersökning av hunden. Resultat från undersökningen antecknas på blanketten.
3. Hunden börjar gå och tidtagningen startas.
4. Hunden går 1000 meter fram och tillbaka i koppel.
5. Då hunden har gått 1000 meter:
 - a. Tidtagningen stoppas, hunden stannas och tiden antecknas på blanketten Hundens kliniska BOAS-grad antecknas i blanketten (anvisningar för utvärdering i bilaga 2).
 - b. Tidtagningen eller timern som är inställd på 15 minuter startas omedelbart på nytt efter att hunden slutat gå (=återhämtningstid).
 - c. Hundens kroppstemperatur mäts för att säkerställa att den inte lider av värmeslag.
6. Återhämtningstiden är sammanlagt 15 minuter. Hunden spenderar denna tid i samma rum där testet utförts, tillsammans med sin ägare/personen som har gått med hunden. Hunden får svalkas endast genom att bjuda den vatten (förutom om den måste svalkas pga. djurskyddsskäl, vilket leder till att hunden diskvalificeras)
7. Hunden bedöms efter att återhämtningstiden tagit slut: hjärtfrekvens, kroppstemperatur, allmäntillstånd. Observationer antecknas på blanketten.
8. Veterinären fyller i resultatdelen på blanketten direkt efter testet eller senare, efter att ha övervägt hundens resultat och allmäntillstånd noggrannare.

Klinisk undersökning före testet

Hunden undersöks av en veterinär som Kennelklubben har godkänt att verka som övervakande veterinär vid gångtester.

Veterinären bedömer hundens allmäntillstånd och andning. Hunden diskvalificeras om den har andningssvårigheter, blåaktiga slemhinnor eller om dess kroppstemperatur överstiger det normala (över 39,3 °C) eller om hundens allmäntillstånd på något annat sätt är onormalt. Observationerna antecknas på blanketten.

Hjärtfrekvens och rektaltemperatur mäts och dessa uppgifter antecknas på blanketten.

Hur trånga näsborrar hunden har bedöms enligt bilaga 1 och graden antecknas på blanketten.

Andningsljuden från de övre luftvägarna bedöms i vila före testet och på nytt direkt efter gången och graden av dessa antecknas på blanketten.

Nosens proportionella längd i förhållande till skallen (craniofacial ratio alltså CFR; Packer mm. 2012 och 2015) mäts och antecknas på blanketten.

Under testet

Under testet ska hunden gå eller trava i koppel i sin egen takt (hunden får inte galoppa) fram och tillbaka längs med banan tillsammans med sin ägare/någon annan av ägaren utsedd person.

Tidtagningen stoppas efter att hunden gått 1000 meter. Tiden antecknas på blanketten. Timern ställs in på återhämtningstiden 15 minuter. Hunden bedöms på nytt efter att 15 minuter har gått (se punkten "Efter testet").

Om veterinären under testets gång konstaterar att hunden har symptom som syftar på allvarliga andningssvårigheter eller att dess hälsa hotas på något annat sätt (bl.a. eventuellt värmeslag), ska testet avbrytas och hunden diskvalificeras.

Om testet avbryts pga. någon annan orsak än luftvägssyndrom/värmeslag (t.ex. allvarlig hälta) antecknas testet som avbrutet. Orsaken antecknas på blanketten.

Testet avbryts om den övervakande veterinären observerar en störande faktor som stör testtillfället oskäligt mycket. Då antecknas inget resultat till hunden.

Ljuden från de övre luftvägarna bedöms på nytt efter att hunden har gått och graden antecknas på blanketten.

Efter testet

Återhämtningstiden på 15 minuter börjar omedelbart efter att hunden gått/travat 1000 meter.

Återhämtningen sker i samma rum där hunden gått, på en så lugn plats som möjligt tillsammans med ägaren.

Hundens kroppstemperatur mäts direkt efter gången för att utesluta risken för värmeslag. Om kroppstemperaturen är alarmerande högt (över 39,5 °C), testet avbryts och hunden ges första hjälp (hunden blir diskvalificerad).

Hundens kliniska BOAS-grad (BOAS= brachycephalic obstructive airway syndrome = luftvägssyndrom hos kortnosade hundar) bedöms enligt bilaga 2 och antecknas på blanketten samt Kennelklubbens offentliga avelsdatabas.

Efter återhämtningstiden

Efter att återhämtningstiden gått mäts hundens hjärtfrekvens och kroppstemperatur på nytt, dessutom bedöms hundens allmäntillstånd (allmäntillstånden ska vara normal). Veterinären bestämmer utifrån dessa faktorer om hunden har återhämtat sig till dess ursprungliga tillstånd och antecknar detta på blanketten.

Resultat

Den övervakande veterinären bestämmer utgående från hundens prestation och/eller kliniska undersökning vilket resultat hunden får. Det är möjligt att med erhållna testresultat fastställa rasspecifika tidsgränser vid behov.

Veterinären antecknar resultatet på blanketten samt Kennelklubbens offentliga avelsdatasystem:

- "godkänd"
 - Hunden går 1000 meter inom den maximala tidsgränsen (Tabell 1) och återhämtar sig tillräckligt från detta inom de påföljande 15 minuter.
 - Kroppstemperaturen behöver inte återgå till starttemperaturen om hundens tillstånd annars är normalt och veterinären anser att hunden har återhämtat sig.
- "diskvalificerad"
 - Veterinären har vid den inledande undersökningen antecknat på blanketten att hunden visar tecken på andnöd (dyspne), blåaktiga slemhinnor (cyanos) eller förhöjd kroppstemperatur (hypertermi).
 - Veterinären avbryter en pågående test pga. de ovan nämnda symptomen (=diskvalifikation pga. luftvägssymptom).
 - Hunden klarar inte av testet inom utsatt tid, dvs. 12 minuter respektive 15 minuters återhämtningstid.
- "avbruten"
 - veterinären upptäcker att hunden lider av någon annan synlig sjukdom (inte de ovan nämnda luftvägssymptomen/hypertermi) som helt och hållet hindrar hunden från att delta i testet eller fortsätta på en redan påbörjad test.
 - Testet avbryts på hundägarens initiativ.

Tabell 1. Rasspecifika tidsgränser

Ras	Tidsgräns
Boston terrier	11 minuter (fram till 31.12.2019 12 min.)
Mops	11 minuter (fram till 31.12.2019 12 min.)
Fransk bulldogg	11 minuter (fram till 31.12.2019 12 min.)
Andra raser	12 minuter

Komihåglista för testarrangörer

- Vid val av testplats lönar det sig att komma ihåg att temperaturen ska vara 15–25 grader. Temperaturen i testlokalen ska mätas och antecknas på blanketten (kom ihåg att ta med en termometer!).
- Det lönar sig att lära hundarna att gå i koppel och vänja dem vid mätning av rektaltemperatur.
- Det är bra att säkerställa att det finns möjlighet till första hjälp vid eventuella värmeslagsfall.
- Flera hundar kan samtidigt gå på banor bredvid varandra (inte efter varandra) om det finns tillräckligt med utrymme och övriga resurser.